

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien nuorten tapaaminen

Lapsiasiavaltuutetun toimisto tapasi ammatillisessa koulutuksessa opiskelevia nuoria keväällä 2018. Tapaaminen järjestettiin 12.3.2018 Helsingissä. Sen organisoivat Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto SAKKI ry ja Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU ry. Tapaamisessa tuli esille neljä teemaa: kiusaaminen ja syrjintä, ammatillisen koulutuksen saavutettavuus, opetuksen järjestelyt ja opetuksen sisältö.

Ammatillisessa koulutuksessa esiintyy kiusaamista ja seksuaalista hyväksikäyttöä. Opettajien ja koulun muun henkilökunnan kyky nähdä tällaisia perusturvallisuuteen liittyviä seikkoja on heikko ja kyky käsitellä asioita on usein vaillinainen. Usein tarvitaankin ulkopuolista apua tilanteiden selvittämiseen. Oppilashuoltouudistuksessa painotettiin yhteisöllistä opiskelijahuoltoa. Nuoret katsoivat, että työtavat eivät ole vielä muuttuneet vaan yksilöllinen opiskelijahuolto on edelleen dominoiva työtapana. Kiusaamisen ehkäisy olisi osa yhteisöllistä opiskelijahuoltoa. Oppilaitoksessa tehtävät yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat tehdään pääasiassa henkilökunnan toimesta ja niihin liittyvä koulutus on suunnattu vain henkilökunnalle. Nuorten mielestä tärkeää olisi yhteinen valmistelu ja yhteinen toimeenpano.

Ammatillisen koulutuksen saavutettavuudessa on tärkeää niin taloudellinen kuin maantieteellinenkin saavutettavuus. Etenkin Pohjois-Suomessa asuntolat ovat oleellinen osa ammattikoulua. Asuntola ei kuitenkaan aina sijaitse oppilaitoksen lähellä, joten matka yleisillä kulkuneuvoilla asuntolasta kouluun voi kestää pitkään. Asuntolatoiminnan kehittäminen nuorta tukeväksi nähtiin tärkeäksi. Hyvä julkinen liikenne takaa useammalle mahdollisuuden käydä koulua myös kotoa käsin.

Tapaamisessa tuli esille, että lähiopetuksen määrä ja laatu askarruttaa nuoria. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä työssä oppimista lisätään, joten lähiopetuksen määrä vähenee. Koulutuksen laadussa tuotiin esille opintolinjojen väliset erot ja yleissivistävien aineiden opetuksen taso. Taloushallinnan kysymykset ovat opetuksessa heikosti esillä. Monella amislaisella on oman talouden hallinnan kanssa entistä enemmän vaikeuksia. Myös yrittäjyyskurssi nähtiin tärkeäksi, vaikka ei yrittäjäksi aikoisikaan, koska yrityksen toiminnan periaatteiden tunteminen on tärkeää kaikille. Opetuksessa tulisi ottaa huomioon myös yleiset työelämätaidot, kuten kyky toimia ryhmässä ja kyky tulla ihmisten kanssa toimeen.

Oppilaitoksessa koettu hyvinvointi ja osallisuus ovat nuorille tärkeitä. Kouluterveyskyselyillä mitataan koettua hyvinvointia. Kouluterveyskyselyyn vastaamiselle ei kuitenkaan ole varattu aikaa, vaan vastaaminen tulee tehdä tauoilla. Vastauksia ei yleensä käsitellä nuorten kanssa.

